

Comentariul operei Povestea lui Harap-Alb scrisa de Ion Creanga - a patra parte

"Oastea lui Papuc Hogeia Hogebaru", ciudatii prieteni ai fiului de crai, constituie un nucleu comic exploatat din plin. Fiecare dintre ei, autocaracterizandu-se sau caracterizat fiind de altii, este un amestec de hilar si grotesc, umanizat insa de sentimente nobile si o nedezmintita solidaritate.

Gerila (alintat si "Buzila" din pricina "buzisoarelor celor iscusite, groase si dabalazate"), desi semana ghetari pe unde trecea, ii salveaza de la prefacerea-n scrum in casa de arama preainfocata seara, cub de gheata dimineata, sacrificandu-si tihna pentru ceilalti.

Setila ("prapadenia apelor, fiul Secetei, nascut in zodia ratelor si impodobit cu darul suptului") si Flamanzila ("foametea, sac fara fund") care vor trece pe nesimtite de teribila proba a ingurgitarii harabalelor de paine, a ialovitelor si burilor cu vin (ba inca sunt nemultumiti de cinstea ce li se face) apartin neamului lui Grandgousier, caci nu-si pot afla satul niciodata.

Celelalte doua personaje caricaturale sunt vestitul Ochila cel ce cu ciclopicu-i ochi, inchis inca vede toate subtilitatile pe care altii nu le vad nici cu doi, si filifomiul Pasan-Lati-Lungila camarazi de nadejde si ei, caci "gabuiesc" dupa luna pasarea in care se prefacuse fata "farmazoana" si-i scapa pe ai lor de pedeapsa.

Portretele dizgratioase sunt exacerbate printr-un limbaj de un comic coplesitor, vorbele si gesturile celor cinci ajutoare fara de care Harap-Alb "n-ar fi putut face nimica" starnind un ras homeric, rasul sanatos al omului bun, care se bucura de orice iese din tiparul comun nu cu rautate, ci uimit si condescendent. Comicul de limbaj este inerent. Bietul Harap-Alb, surprins de cate minunatii a vazut, il ia in ceata sa si pe nastrusnicul Pasarila "pocitania de om", socotind ca macar lui Gerila i-ar fi de folos: "de-abia mi-i lua pe Gerila de (uluc si-l purta cu nasul pe la soare, doar s-a incalzi catusi decat si n-ar mai clantani atata din masele, ca un cocostarc de cei batraniciosi, ca parca ma strange in spate cand il vad asa".

Predilectia lui Creanga pentru vorbele cu iz de sfada ale originalelor personaje este imensa si "a realizat cu mijloacele comediei o vasta galerie de eroi, exploatand in primul rand vorbele sale" (Al. Pini).

Bietul Gerila sacrificandu-se pentru confortul celorlalti, rabda de frig in timpul ospetiei la Rosu-imparat si, "intinzandu-se de caldura de-i trecea genunchile de gura" se cearta cu toti ("hojma morocanea").